

ชื่อผลงานวิจัย (ไทย)

รายงานผลการใช้เทคนิค 5 ขั้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อนักวิจัย

นางแสงเดือน แสนเมือง

ปีที่ผลงานวิจัยเสร็จ

พ.ศ. 2552

ประเภทของงานวิจัย

อื่นๆ

คำสำคัญ

ความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ , นวัตกรรม

ความเป็นมา/หลักการและเหตุผล

ภาษาไทยเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ช่วยสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ประเทศไทยเรามีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังเป็นเครื่องช่วยในการถ่ายทอดวัฒนธรรม ความรู้ ประสบการณ์ จากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกคนรุ่นหนึ่งให้มีความเข้าใจตรงกัน เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ทำให้สามารถประกอบธุรกิจการงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์วิจารณ์ และสร้างสรรค์ต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ (กรมวิชาการ. 2545ก : 1) ดังนั้นภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติตลอดไป

ดังนั้นในการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น ครูผู้สอนต้องสอนให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการฝึกฝนทักษะพื้นฐานทุกทักษะให้สัมพันธ์กัน โดยเฉพาะทักษะการเขียน ซึ่งเป็นทักษะการสื่อสารที่มีวิธีการสลับซับซ้อนกว่าทักษะอื่น เพราะการเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้เขียนไปสู่ผู้อื่น เพื่อให้รับรู้เรื่องราวได้ตรงกัน นับเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในกระบวนการสื่อสาร (สมคมครูภาษาไทยแห่งประเทศไทย. 2551 : 2) นอกจากนี้การเขียนยังเป็นทักษะหนึ่งของการใช้ภาษา และเป็นทักษะที่จะต้องได้รับการฝึกฝนจนชำนาญเพื่อที่จะถ่ายทอด ความรู้ ความคิดของตนให้ผู้อื่นเข้าใจโดยผ่านสัญลักษณ์และตัวอักษร ผู้เขียนจะเขียนสื่อความได้ดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความรู้ทางหลักภาษาเป็นองค์ประกอบสำคัญทำให้สามารถเลือกใช้ถ้อยคำได้อย่างเหมาะสม และเรียบเรียงประโยคได้อย่างสละสลวย (ฐาปะนีย์ นาครทรรพ. 2532 : 8) และการเขียนยังเป็นการสื่อสารที่ถาวร มีความคงทนอยู่นาน สามารถตรวจสอบได้ (นภดล จันทร์เพ็ญ. 2531 : 90)

ด้วยความสำคัญของการเขียนดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ และฝึกฝนให้เกิดทักษะในการเขียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จึงได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน ไว้ในหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ. 2545ก : 7) แต่จากผลการประเมินความสามารถในการเขียนเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนระดมวิทยานุสรณ์ ในปีการศึกษาที่ผ่านมา จนถึงปีการศึกษา 2551 นักเรียนมีความบกพร่องในทักษะการเขียนเรื่อง เขียนเนื้อหาได้น้อย ไม่ได้ใจความสำคัญ สื่อความได้ไม่ชัดเจน ขาดการเชื่อมคำ และเชื่อมประโยคไม่ถูกต้อง และจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ประจำปีการศึกษา 2551 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่า นักเรียนร้อยละ 67.53 มีผลการประเมินทักษะความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4. 2552 : 103) เพราะนักเรียนเขียนเรื่องไม่สัมพันธ์กับภาพ แต่งประโยคไม่ถูกต้องตามโครงสร้าง ใช้คำไม่เหมาะสม ลำดับเหตุการณ์ไม่ต่อเนื่อง ผลการประเมินจึงอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงและพัฒนาค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับเป้าหมายของโรงเรียน

การพัฒนาทักษะการเขียน เป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนและจะต้องทำอย่างมีระบบ คือ ต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ต้องใช้เวลาฝึกนานพอสมควรจึงจะเกิดความชำนาญ ต้องฝึกให้ถูกวิธีและถูกหลักเกณฑ์ เช่น ต้องสะกดคำให้ถูกต้อง เรียบเรียงถ้อยคำให้สื่อความหมายได้ชัดเจนและรู้จักแบ่งวรรคตอนให้ถูกต้อง รู้จักเทคนิคเฉพาะในการเขียนเรื่องประเภทต่างๆ สามารถเขียนเรียงเรียงความ รู้และความรู้สึกนึกคิดออกอย่างเป็นระเบียบ ใช้ภาษาให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตรงตามที่ต้องการ (ดวงใจ ไทยอุบุญ 2552 : 17) วรรณ แก้วแพรง (2526 : 86) ได้กล่าวไว้ว่า การทำแบบฝึกทักษะช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะเพิ่มขึ้นเพราะการฝึกซ้ำหลายๆ ครั้ง จะทำให้นักเรียนเกิดความคล่องแคล่ว ทำงานได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ถูกต้องแม่นยำขึ้น และทำได้อย่างอัตโนมัติเพิ่มขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้รายงานจึงเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ จึงได้คิดค้นนวัตกรรม “เทคนิค 5 ขั้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ” ขึ้นมา เพื่อใช้เป็นนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนระดมวิทยานุสรณ์ ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทักษะการเขียนเรื่องจากภาพให้สูงขึ้น อยู่ในเกณฑ์ดีถึงดีมากเป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียนที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ร้อยละ 80
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้ใช้เทคนิค 5 ขั้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ร้อยละ 80 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ที่ 2 ที่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ โดยใช้แบบแผนการศึกษา

ผลการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ โดยใช้เทคนิค 5 ขั้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพนั้น มีคะแนนความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เฉลี่ยโดยรวมคิดเป็นร้อยละ 84.01 (S.D. = 1.90) โดยนักเรียนส่วนใหญ่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 80 และมีนักเรียนเพียง 11 คน ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 80 และคะแนนความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการฝึกทักษะการเขียนเรื่องจากภาพ โดยใช้เทคนิค 5 ขั้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ ครบทั้ง 5 ขั้นแล้วนั้น นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพโดยรวมเท่ากับ 33.40 คะแนน (S.D. = 2.06) คิดเป็นร้อยละ 85.50 โดยนักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ สูงกว่าร้อยละ 80 และมีนักเรียนเพียง 2 คนเท่านั้น ที่มีคะแนนความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ ต่ำกว่าร้อยละ 80

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ โดยใช้เทคนิค 5 ขั้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ มีความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ โดยใช้เทคนิค 5 ขั้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ มีความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพโดยใช้เทคนิค 5 ขั้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพนั้น นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5 ขั้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 95.00 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 5.00 โดยมีประเด็นคำชี้แจงและคำแนะนำของครูเข้าใจง่ายและกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเขียนเรื่องจากภาพได้ดีขึ้น เป็นประเด็นที่นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา ได้แก่ ประเด็นนักเรียนชอบทำกิจกรรมการเขียนเรื่องจากภาพ นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 97.14 มีความพึงพอใจในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 2.86 ประเด็นรูปภาพในแบบฝึกทักษะน่าสนใจ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม นักเรียนต้องการทำกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะนี้ นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 94.29 มีความพึงพอใจในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 5.71 ประเด็นแบบฝึกทักษะการเขียนเรื่องจากภาพมีประโยชน์ต่อนักเรียน นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 91.43 มีความพึงพอใจในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 8.57 และประเด็นกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 88.57 มีความพึงพอใจในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 11.43

อภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาที่พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ โดยใช้เทคนิค 5 ขั้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพนั้น มีคะแนนความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพทั้งในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จสิ้นแล้ว นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ สูงกว่าร้อยละ 80 แสดงว่า กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ ที่ผู้รายงานคิดค้นขึ้นมาตาม

หลักวิชาการและตามข้อเสนอแนะของผู้รู้และนักการศึกษา สามารถใช้ในการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพของนักเรียนได้ เพราะกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชั้น มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ลงมือฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง มีการฝึกปฏิบัติด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสอนแนะจากครูผู้สอน การสอนแบบร่วมคิดร่วมทำ โดยครูและนักเรียนเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น มีการจัดกลุ่มระดมพลังสมองช่วยกันคิดช่วยกันทำ มีการจับคู่ เรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน และสุดท้ายเมื่อเกิดองค์ความรู้แล้วจึงลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง กิจกรรมการฝึกทักษะการเขียนเรื่องจากภาพในแต่ละชั้นใช้เวลาในการฝึกถึงชั้นละ 5 ชั่วโมง

2. เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้รายงานจัดให้แก่ นักเรียน เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

3. เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เพราะความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพของนักเรียนสามารถพัฒนาได้โดยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ และควรสอนจากง่ายไปหายาก

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพของนักเรียนสามารถพัฒนาได้โดยการฝึกฝน การใช้แบบฝึกทักษะหรือใช้เทคนิคการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ฝึกฝนให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติบ่อย ๆ ส่งผลให้นักเรียนเกิดทักษะ เกิดความชำนาญ ดังจะเห็นได้จากคะแนนความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพของนักเรียน ที่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ โดยใช้นวัตกรรม เทคนิค 5 ชั้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

1. จากผลการศึกษา พบว่า การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ นวัตกรรม เทคนิค 5 ชั้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพ ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเรื่องจากภาพสูงขึ้น เพราะแบบฝึกทักษะที่มีรูปแบบน่าสนใจ สีสันสวยงาม ใช้ภาพประกอบเนื้อหาที่น่าสนใจ และใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไม่ซ้ำรูปแบบเดิม ๆ ทำให้นักเรียนอยากเรียนรู้โดยไม่เบื่อง่าย ๆ ดังนั้นหากมีผู้สนใจจะใช้แบบฝึกทักษะในการพัฒนานักเรียนด้านอื่น ๆ ควรสร้างแบบฝึกทักษะที่น่าสนใจและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายไม่จำเจ จะทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน

2. ผลจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า การเรียนรู้โดยการเข้ากลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจ กับสมาชิกในกลุ่ม ช่วยกันคิดและช่วยกันแสดงความคิดเห็น เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของแบบฝึกทักษะ เป็นการรับความรู้ ความเข้าใจจากผู้อื่นไปพร้อม ๆ กัน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจเพราะเป็นการระดมความคิด และการจัดกลุ่มโดยให้มีทั้งคนเรียนเก่ง คนเรียนปานกลาง และเรียนอ่อนอยู่ในกลุ่มเดียวกัน เป็นการจัดกลุ่มเพื่อให้นักเรียนที่เรียนเก่งได้ช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อนและเรียนปานกลาง และแฝงไว้ด้วยการฝึกคุณธรรม ความมีน้ำใจ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ นอกจากนี้การทำงานเป็นกลุ่มยังช่วยฝึกนิสัยความรับผิดชอบ ความมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และในการเข้ากลุ่มต้องเปลี่ยนกลุ่มเรื่อย ๆ จะทำให้นักเรียนฝึกทำงานร่วมกันผู้อื่นได้ดี